

En bevægelsesfaglig tilgang til arbejdet med børn i udsatte positioner

Pia Bech Pedersen

Cand.pæd.pæd.psyk
Støttepædagog
BOB/Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Vanløse-Brønshøj

Birgitte Møs

Bevægelseskonsulent
Pædagog og Master i
specialpædagogik
BOB/Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Fagligt Center/Vanløse-
Brønshøj

Dagsorden:

- Historik omkring bevægelsesfaglighed og børn i udsatte positioner i Kbh. Kommune
- Bevægelsesfaglighed i institutioner, decentrale og centrale forvaltning
- Slåskultur – Et eksempel fra praksis
- Eksempler på en bevægelsesfaglig tilgang til arbejdet med børn i sprogligt udsatte positioner
- Opsamling

Historik

- 2009: Få støtteansøgninger hvor børns kropslige kompetencer og/eller udfordringer blev beskrevet.
- Udsat position (fysisk, psykisk, socialt eller kognitivt), fordi kroppen driller?
- Udnyttes motoriske kompetencer ifht. at reducere den udsatte position?
(M, salen, forældresamtalen, bogen til mor)
- "Det går godt bogen...."
- Gymnastikholdet – Karate
- Fra "*Jeg skal være tyv eller røver og behøver ikke at gå i skole*" til "*Måske kan jeg lære andre at lave gymnastik*"

Historik

- Begrænset fokus på krop og sanser i arbejdet med børn i sprogligt udsatte positioner
- Opmærksom på professionelle og deres tilgang til børn, som har svært ved at sidde stille så længe
- Hvem skaber den udsatte position? Den voksne som har skabt et læringsmiljø, hvor det er bedst at være stille – eller barnet?
- At være vild, stærk, hurtig, aktiv og have lyst til bevægelse er også en kompetence
- Ros eller skæld ud for at kravle højt op i træet
- *Summa summarum.....lokal ledelse gav grønt lys ifht. at fokusere på bevægelsesfaglige indsatser*

BOB

(Børn og Bevægelseskultur)

- Fra decentralt til centralt:
- Uddannelse til:
 - Pædagogisk personale i vuggestuer, børnehaver og fritidsinstitutioner
 - Faggrupper i forvaltningen: Sundhedsplejersker, Støttepædagoger, talehørelærere, psykologer og fys- og ergoterapeut
- Tværfagligt samarbejde prioriteres højt
- Pilotprojekt: Samarbejde med foreningslivet (Judo)

Uddannelse til pædagogisk personale og støtteteams

- **Pædagogisk idræt, leg og bevægelse**
- Forudsætninger for at mestre en bevægelsesfaglig tilgang i arbejdet med børn i udsatte positioner:
Pædagogiske og didaktiske overvejelser før, under og efter aktiviteter
- Altid skræddersyede forløb for at sikre inklusion, deltagelsesmuligheder og udvikling
- Udsathed og fri leg
- Organiseret, målrettet og udviklingstilpasset leg

Eks.: Udtalelse fra pædagog *før* uddannelsesforløb:

"Det er altid de samme to børn, som ikke vil deltage....."

Oversigt over uddannelse til alle supportfunktioner

- Sundhedsplejersker: Motorisk udvikling, Screening/Observation
- Støttepædagoger: Pædagogisk idræt, leg og bevægelse, Sansemotorik og Theraplay
- Psykologer: Sansemotorik og Theraplay
- Talehørelærere: Pædagogisk idræt, leg og bevægelse

Mål: *At sikre, at der altid er et blik på, om krop og sanser fungerer hos det barn, som er i en udsat position*

Hvad ser vi? Virker det?

- Psykologer henvender sig til fys/ergo med spørgsmål vedr. sansemotorik
- Mange støttepædagoger bruger deres viden om sansemotorik i deres støtteopgaver (konkret inspiration og ifht. vejledning)
- Sundhedsplejersker er styrket ifht. observation og vejledning – og tværfagligt samarbejde
- Mange institutioner henvender sig og kender supporten
- Plakater/materialer er i brug mange steder

SIP-Analyse

Socialt inkluderende praksisanalyse

- Hvordan opstår den udsatte position i legen?
- Hvad giver adgang til deltagelse i legen?
- Hvilket dilemma befinder den professionelle sig i?
- Hvilke handlings- og organiseringsalternativer har den professionelle i situationen?

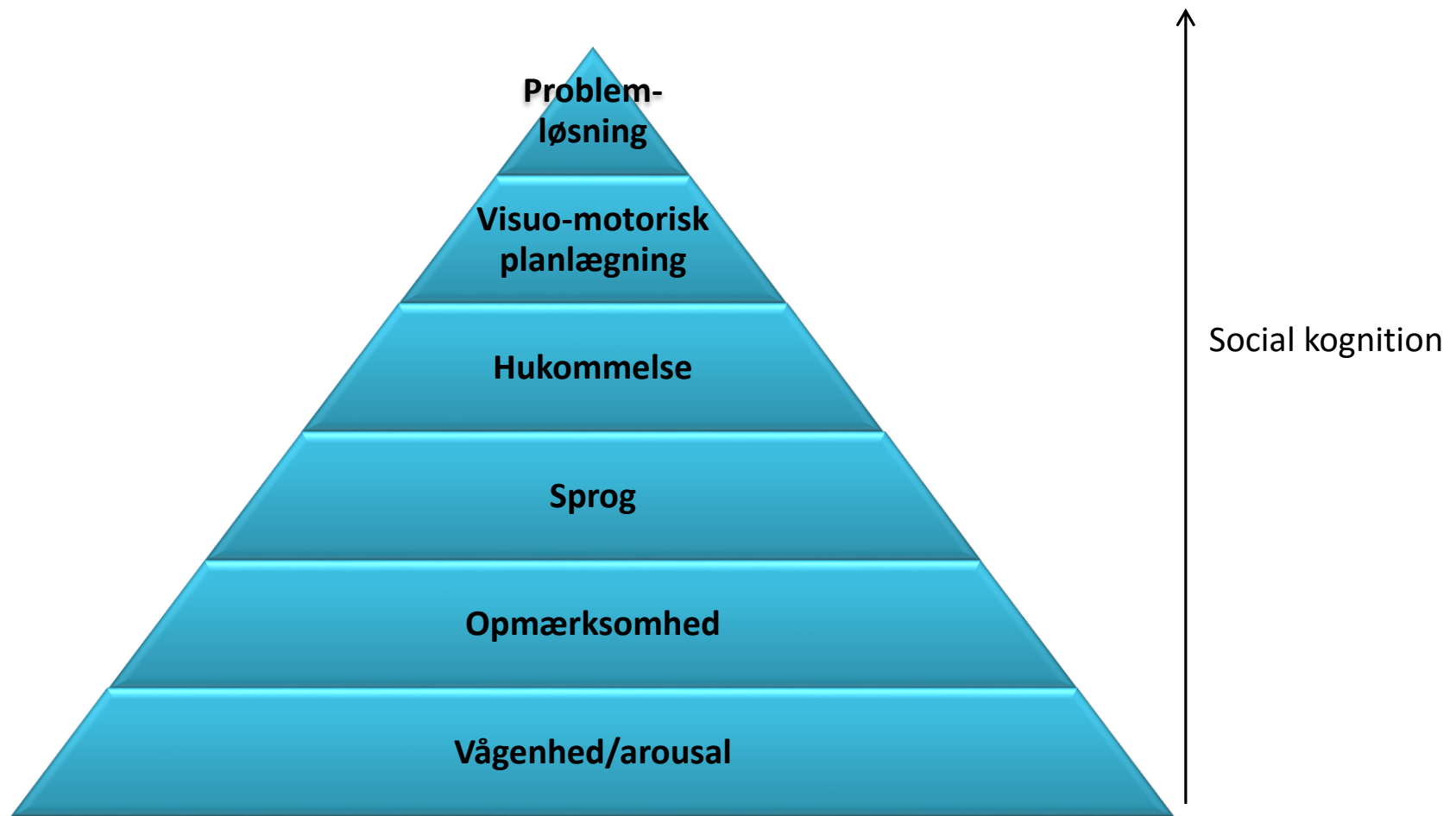
Mål, middel og metode

- **Mål:** Styrkelse af motorikken var en forudsætning for S's deltagelsesmuligheder i fællesskaber (Bardet Biedl)
- **Middel:** Bolden var et middel til at have kontakt med A på. (Selektiv mutisme)
- **Metode:** K har stærk hørenedsættelse. I bevægelseslegen behøves ikke ord. Efter den organiserede leg fortsatte K og en anden dreng med at hoppe ned fra bænken.

Eksempel fra praksis:

- **Støttebevilling på en gruppe drenge (7-8 år) til et fritidshjem**
Mange konflikter, udadreagerende, andre børn er bange for dem, dårlig historie, truende sprogbrug, svært i den frie leg
- **Observation – Hvad så vi?**
Styrke, kræfter, usikre, trives med tydelighed og struktur, svært ved at aflæse hinanden, følsom overfor stimuli, høj arousal, sprogligt udfordret
- **Opstartsmøde**
Handleplan – Hvad gør vi?

Det kognitive hieraki

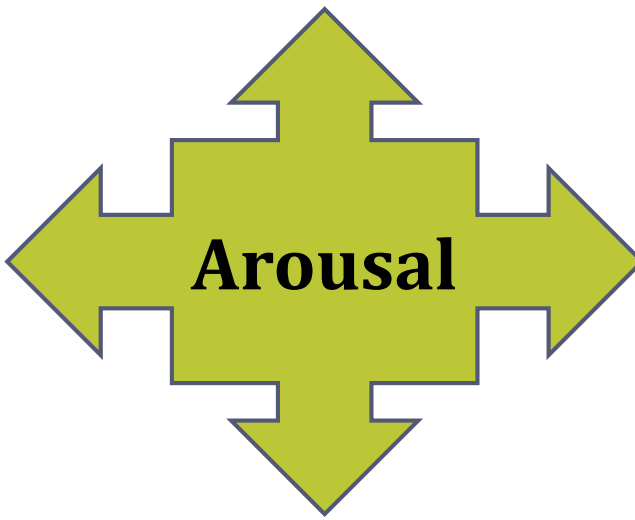

Hvordan arbejdes med arousal?

**Tilstand af vågenhed psykisk og fysisk,
som den pågældende er i - i en given
situation**

**Kan reguleres via
sanse-påvirkninger**

Arousal

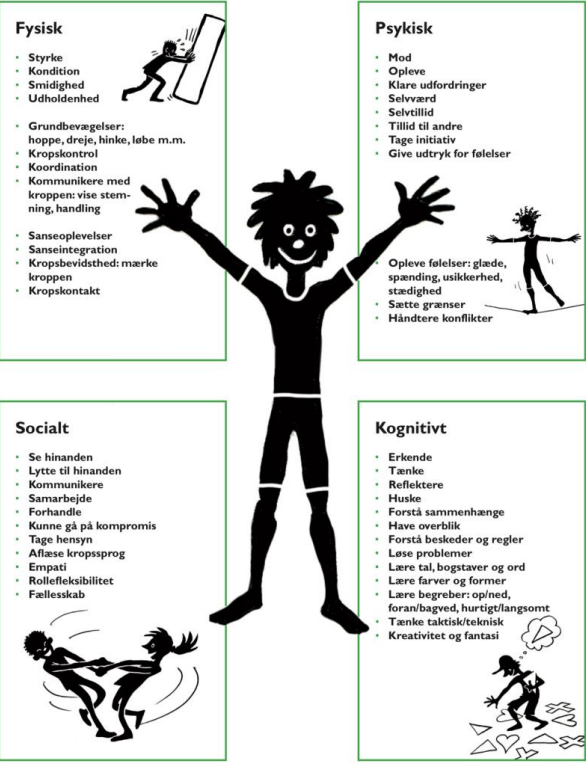
**Påvirkes af sanseindtryk
og følelser**

**Arousalniveauet
afspejles i barnets
adfærd**

Hvorfor slåskultur?

Børn og Bevægelseskultur

LÆRINGS MULIGHEDER MED IDRÆT, LEG OG BEVÆGELSE

Fysisk

- Styrke
- Kondition
- Smidighed
- Udholdenhed
- Grundbevægelser: hoppe, dreje, hinde, løbe m.m.
- Kropskontrol
- Koordination
- Kommunikere med kroppen: vise stemning, handling
- Sansoplevelser
- Sansintegration
- Kropsbevidsthed: mærke kroppen
- Kropskontakt

Psykisk

- Mod
- Opleve
- Klare udfordringer
- Selvværd
- Selvtillid
- Tillid til andre
- Tage initiativ
- Give udtryk for følelser
- Opleve følelser: glæde, spænding, usikkerhed, stædighed
- Sætte grænser
- Håndtere konflikter

Socialt

- Se hinanden
- Lytte til hinanden
- Kommunikere
- Samarbejde
- Forhandle
- Kunne gå på kompromis
- Tage hensyn
- Aflelse kropssprog
- Empati
- Rollefleksibilitet
- Fællesskab

Kognitivt

- Erkende
- Tænke
- Reflektere
- Huske
- Forstå sammenhænge
- Have overblik
- Forstå beskeder og regler
- Løse problemer
- Lære tal, bogstaver og ord
- Lære farver og former
- Lære begreber: op/ned, foran/bagved, hurtigt/langsomt
- Tænke taktisk/teknisk
- Kreativitet og fantasi

DANMARKS IDRÆTSFORBUND, KØBENHAVNS KOMMUNE - Børne- og Ungdomsforvaltningen, DGI

Grafik: Ummagning, Carl Nielsen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, 1504-27 - Illustration: Annette Christen

Værdier

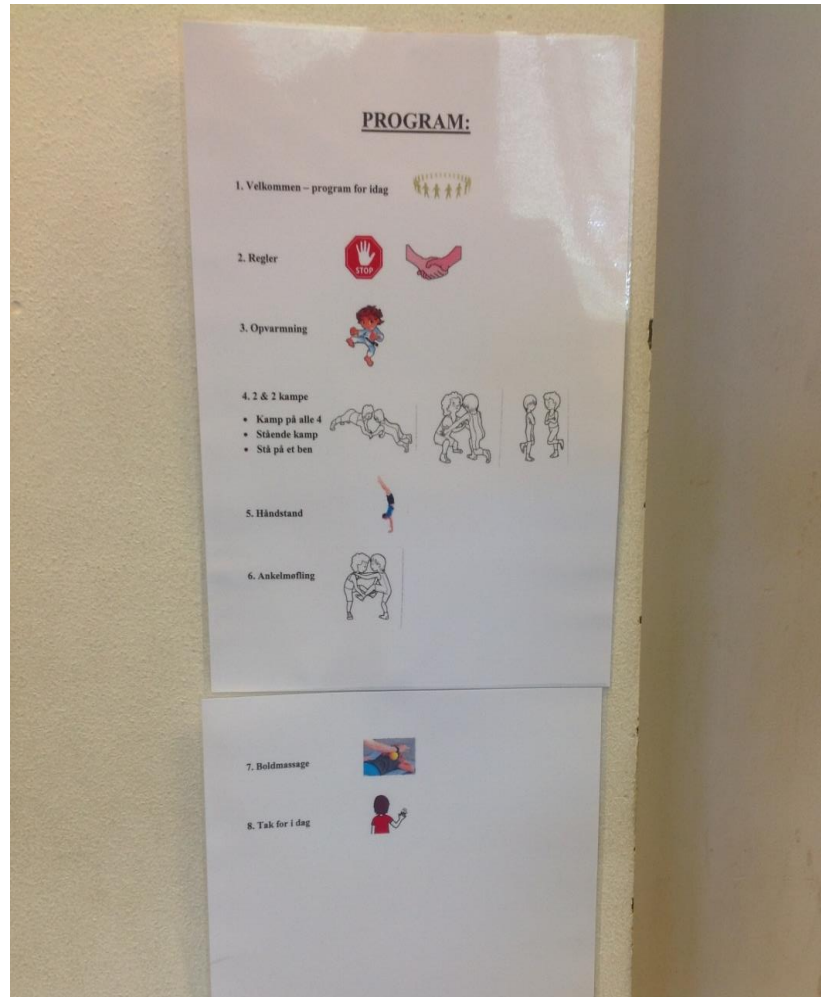
- **Accept:**
En accept af, at min kamppartner træder ind i min personlige sfære og kommer i tæt personlig kontakt
- **Ligeværdighed:**
Man kæmper ikke imod en, der er svagere eller mere uerfaren
- **Respekt:**
For sin modstander og anerkendelse af dennes kropslige integritet
- **Regler:**
De aftalte regler skal overholdes
- **Æresfølelse:**
Er forbundet med formernes overholdelse og kravet om en vis selvbeherskelse og måde hold
- **Udnævnelse:**
at kæmpe for en god sag, at hjælpe de svage, at vogte over grænser

Aaron Antonovsky:

Oplevelse af sammenhæng

Læreprocesser	→	OAS
Forudsigelighed	→	Begribelighed
Belastnings-balance	→	Håndterbarhed
Delagtighed/ deltagelse	→	Meningsfuldhed

Forudsigelighed

Regler

Tydelighed

Struktur

Og nu er det Jeres tur 😊

Tværfaglige aktiviteter

Bevægelse, sprog og matematisk opmærksomhed

- ☐ "Klisterrundkreds"
- ☐ "Musen og elefanten"
- ☐ "Bygge bro"

- Materialer findes på: www.mitbuf.kk.dk
 - Faglighed
 - Krop og bevægelse
 - Værktøjer